

Miljøvurdering og Plan
J.nr. 2020-53669
Ref: Mveje
Den 05. maj 2025

Afgørelse om undtagelse efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4 for landanlæg til Hesselø Havvindmøllepark

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 9. december 2020 modtaget en ansøgning fra Energinet om miljøvurdering af landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven, jf. § 15, stk. 1, nr. 3.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på baggrund af bygherres projektbeskrivelse og ud fra en "centre-of-gravity"-test¹ vurderet, at landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark er en del af et samlet projekt, der foruden landanlæg tillige omfatter anlæg på havet, herunder havvindmøller, transformerplatform og søkabler.

Det samlede projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3 c: "Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)" og bilag 2, punkt 3 j: "Anlæg til udnyttelse af vindkraft til energiproduktion (vindmøller), bortset fra enkeltstående vindmøller i landzone med en totalhøjde på op til 25 m (husstandsmøller)."

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet. Der skal være meddelt miljøvurderingstilladelse til det samlede projekt efter miljøvurderingsloven før hele eller dele af projektet må påbegyndes. Se EU domstolens fortolkning i sag C-575/21 (WertInwest Hotelbetriebs), hvor det fremgår, at: *"det er til hinder for, at der før eller sideløbende med gennemførelsen af en nødvendig miljøkonsekvensvurdering [...], meddeles byggetilladelser til enkelte projekter vedrørende byggearbejder, som indgår i større projekter vedrørende anlægsarbejder i byzoner."*

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø forventer at meddele miljøvurderingstilladelse til landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark i juli/august 2025, når 2. offentlighedsfase og behandling af høringssvar er foretaget. Energistyrelsen er miljøvurderingsmyndighed for projektets anlæg på havet og det vides endnu ikke med sikkerhed hvornår miljøvurderingsprocessen opstartes.

Energinet har den 28. april 2025 indsendt en ansøgning til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, hvor det fremgår, at det er afgørende for at sikre forsyningssikkerheden samt den strategiske interesse i vedvarende energi, at etableringen af landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark kan påbegyndes, allerede

¹ Jf. EU's note: " Interpretation suggested by the Commission as regards the application of the EIA Directive to ancillary/associated works (2012)"

når Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har meddelt miljøvurderingstilladelse hertil, dvs. forud for, at Energistyrelsen har meddelt miljøvurderingstilladelse til projektets anlæg på havet. Energinet anmoder således om at påbegynde etableringen af en del af projektet, uanset at det samlede projekt ikke har opnået miljøvurderingstilladelse, hvilket ikke er i overensstemmelse med miljøvurderingslovens § 15, stk. 1.

På den baggrund har Energinet anmodet Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4, at det samlede projekt Hesselø Havvindmøllepark undtages fra kravet i miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. Dette vil betyde, at bygherre kan påbegynde etableringen af landanlægget, allerede når Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har meddelt miljøvurderingstilladelse hertil.

Etableringen af projektets anlæg på havet (havvindmølleparken, transformerplatform og søkabler) vil først blive påbegyndt, når Energistyrelsen har meddelt særskilt miljøvurderingstilladelse hertil på baggrund af en miljøvurderingsproces. Som en del af Energistytelsens miljøvurderingstilladelse for havanlæg til Hesselø Havvindmøllepark, vil de kumulative miljøpåvirkninger fra projektets landanlæg blive inddraget i vurderingen, jf. miljøvurderingslovens § 20 og bilag 7.

1. Afgørelsen

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø træffer hermed afgørelse efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4, om at undtage det samlede projekt Hesselø Havvindmøllepark fra kravet i miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, om at det samlede projekt skal have en miljøvurderingstilladelse, før projektet kan påbegyndes.

Undtagelsen gælder for så vidt angår etableringen af de landanlæg til Hesselø Havvindmølleprojekt, som er omfattet af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs miljøvurderingstilladelse til projektet.

Afgørelsen betyder, at Energinet kan påbegynde etableringen af landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark, når Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har meddelt miljøvurderingstilladelse hertil, uanset at Energistytelsens miljøvurderingstilladelse til projektets havanlæg (havvindmøller og søkabler) først meddeles på et senere tidspunkt.

Undtagelsen omfatter ikke høring efter miljøvurderingslovens § 38 om grænseoverskridende miljøpåvirkninger, jf. miljøvurderingslovens § 4, stk. 4. Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering, at landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark ikke vil medføre grænseoverskridende miljøpåvirkninger. Såfremt Energistyrelsen vurderer, at projektets anlæg på havet kan medføre grænseoverskridende miljøpåvirkninger, skal Energistyrelsen således på vanlig vis sikre, at der sker høring af berørte stater efter miljøvurderingslovens § 38.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs vurdering, at betingelserne for at anvende undtagelsesbestemmelsen i miljøvurderingslovens § 4, stk. 4, er til stede i forhold til det samlede projekt Hesselø Havvindmøllepark. Der er ved vurderingen særligt lagt vægt på, det på grund af projektets nødvendighed og hastende karakter, vil være i strid med offentlighedens interesser, herunder forsyningssikkerheden og den strategiske interesse i vedvarende energiforsyning, ikke at imødekomme ansøgningen om at påbegynde projektets landdel forud for miljøvurderingen af det samlede projekt, ligesom det vil udgøre en væsentlig trussel mod forsyningssikkerheden på nationalt plan. Herudover er der lagt vægt på, at hhv. hav- og landdelen undergår fulde (tidsforskudte) miljøvurderinger i henhold til bestemmelserne i miljøvurderingsloven. I miljøvurderingen for havdelen foretages endvidere en samlet vurdering af de eventuelle kumulative påvirkninger mellem havdelen og landdelen.

2. Lovgrundlag

Afgørelsen træffes efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4, som implementerer VVM-direktivets artikel 2, stk. 4 vedrørende helt eller delvis undtagelse fra miljøvurdering for miljøvurderingspligtige projekter.

Af miljøvurderingslovens § 4, stk. 4, fremgår det, at *"et projekt omfattet af bilag 1 eller 2 kan i undtagelsestilfælde helt eller delvis fritages fra lovens bestemmelser om miljøvurdering, hvis dette vil skade formålet med projektet, forudsat at lovens formål, jf. § 1, opfyldes. Fritagelsen gælder ikke høring efter § 38."*

Det fremgår af miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, at: *"Ved vurderingen af, om et projekt omfattet af lovens bilag 1 eller 2 i undtagelsestilfælde kan fritages helt eller delvist fra lovens bestemmelser om miljøvurdering, jf. lovens § 4, stk. 4, skal VVM-myndigheden undersøge, om der bør foretages en miljøvurdering, som ikke opfylder alle lovens krav til miljøvurdering, men som er i overensstemmelse med lovens formål."*

Det fremgår af miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 2 og 3, at visse oplysninger skal stilles til rådighed for offentligheden, samt at der er krav om underretning af EU-Kommissionen forud for meddelelse af afgørelse om brug af undtagelsen i miljøvurderingslovens § 4, stk. 4.

Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

3. Begrundelsen for afgørelsen

3.1. Projekt Hesselø Havvindmøllepark

Det fremgår af Energinets ansøgning om undtagelse (bilag 1-2) for Hesselø Havvindmøllepark, at projektet omfatter anlæg på havet og anlæg på land. På havet etableres selve havvindmølleparken, en transformerplatform, samt ilandføringskablerne frem til kystlinjen. På land etableres ilandføringskabler fra kystlinjen frem til en ny kystnær kompensationsstation, samt nedgravede kabler på land fra den nye kompensationsstation og frem til Hovegård Højspændingsstation, som udvides og fungerer som Point of Connection (PoC) mellem Hesselø Havvindmøllepark og det kollektive transmissionsnet.

Udvidelsen af Hovegård Højspændingsstation til tilslutning af Hesselø Havvindmøllepark omfatter:

1. etablering af en ny 220 kV station umiddelbart vest for den eksisterende station. Stationen etableres som et lukket anlæg et såkaldt GIS-anlæg og der etableres forbindelser herfra til 400 kV-stationen
2. Udvidelse af den eksisterende 400 kV-station med 4 felter, hvortil der etableres forbindelser fra den nye 220 kV station. Der etableres ligeledes en ny stationsbygning for at skabe plads til stationsudvidelserne, og der foretages en partiel kabellægning af i alt 5 stk. 132 kV-luftledninger på de første få hundrede meter omkring stationen.

Samtidig pågår en generel udbygning af Hovedgård Højspændingsstation, som omfatter:

1. Udskiftning af en 132 kV station, dvs. etablering af en ny 132 kV-station umiddelbart øst for den eksisterende station og herefter en sanering af den gamle 132 kV-station.
2. Generel udbygning af stationen ved etablering af en 400 kV-station parallelt med den eksisterende 400 kV station på det sanerede areal.

3.2. Afgrænsning af projektet

Ved behandling af sager efter miljøvurderingsloven skal der ved sagens begyndelse foretages en afgrænsning af projektet, dvs. at der tages stilling til, om eventuelle delprojekter udgør en del af det samlede projekt.

Hvis der er tale om ét samlet projekt, skal der som klart udgangspunkt foretages en samlet vurdering af projektets indvirkning, og der gælder som udgangspunkt et forbud mod opdeling af projekter mhp. at omgå direktivets krav.

Vurderingen af, om tilknyttede arbejder indgår som en integreret del af hovedprojektet, dvs. om der er tale om et samlet projekt, skal foretages ud fra objektive kriterier, som projektets formål, karakter/ karakteristika, placering og forbindelsen mellem projekterne. Hvis der er tale om nødvendigt forbundne projekter, skal deres samlede miljøpåvirkning vurderes som en helhed.¹ Tilsvarende fremgår det af domstolens praksis, at foranstaltninger ikke kunstigt kan adskilles fra de anlægsarbejder, som de er uløseligt forbundne til.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på baggrund af bygherres projektbeskrivelse og ud fra en "centre-of-gravity"-test² vurderet, at landanlægget til Hesselø Havvindmøllepark er en del af et samlet projekt, der foruden landanlæg tillige omfatter anlæg på havet, herunder havvindmøller, transformerplatform og søkabler.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ved vurderingen lagt vægt på, at formålet med landanlægget, herunder den delvise udbygning af Hovegård Højspændingsstation udelukkende er at betjene Hesselø Havvindmøllepark og forbinde denne til det overordnede transmissionsnet. Landanlægget er for både kabel og højspændingsstationer karakteriseret ved, at være dimensioneret til at kunne betjene nævnte havvindmøllepark. Landanlægget er direkte knyttet til og koblet til havanlægget i ilandføringspunktet, hvor der foretages en lang styret underboring på både sø- og landterritoriet. Der er i forhold til vurderingen lagt særlig vægt på, at projektet opdeles ved kystlinjen (midt i en underboring), dvs. midt i et teknisk anlæg, der berører både hav- og landdelen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer således, at der for så vidt angår landanlæg og havanlæg for Hesselø Havvindmøllepark, er tale om nødvendigt forbundne projekter, der skal vurderes samlet efter miljøvurderingsloven. Dette gælder uanset at Energinet samtidig har valgt at etablere en generel udbyggelse af nettet og medtage denne i miljøvurderingen.

Da landanlægget til Hesselø havvindmøllepark er en del af et samlet projekt, vil det forudsætte en undtagelse fra miljøvurderingsloven, jf. lovens § 4, stk. 4, at påbegynde etableringen af projektets landanlæg, før det samlede projekt er miljøvurderet.

3.3. Undtagelse fra miljøvurderingsloven, jf. miljøvurderingslovens § 4, stk. 4 og miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 3.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på baggrund af Energinets ansøgning foretaget en vurdering af, om betingelserne for at anvende undtagelsen i miljøvurderingslovens § 4, stk. 4 er opfyldt for projektet Hesselø Havvindmøllepark.

Efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4 og miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 3, skal følgende betingelser være opfyldt, før et projekt kan undtages.:

- a. der er tale om et undtagelsestilfælde og at gennemførelse af en miljøvurdering vil skade formålet med projektet,
- b. det er en forudsætning at formålet i loven opfyldes og det skal vurderes, om der kan foretages en anden form for vurdering.

² Jf. EU's note: " Interpretation suggested by the Commission as regards the application of the EIA Directive to ancillary/associated works (2012)"

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at hver af betingelserne for at anvende undtagelsesbestemmelsen i § 4, stk. 4 er opfyldt for projekt Hesselø Havvindmøllepark. Redegørelse og begrundelse herfor følger nedenfor.

3.3.1. Undtagelsestilfælde og gennemførelse vil skade formålet med projektet

For at kunne anvende undtagelsesbestemmelsen i § 4, stk. 4, skal der være tale om et undtagelsestilfælde. Anvendelsesområdet for undtagelser fortolkes indskrænkende af EU-domstolen, jf. blandt andet C-287/98 hvor EU domstolen har udtalt, at "direktivets artikel 1, stk. 5, dels må fortolkes under hensyn til direktivets formål, dels må fortolkes indskrænkende, da den begrænser direktivets anvendelsesområde".³

EU-Domstolen har i sag C-411/17 slået fast, at behovet for at sikre forsyningssikkerheden for elektricitet kan betragtes som et undtagelsestilfælde. Domstolen udtalte dog samtidig, at medlemsstaterne skal godtgøre/dokumentere, at risikoen for denne forsyningssikkerhed er rimeligt sandsynlig, og at det påtænkte projekt er tilstrækkeligt hastende til at begrunde, at vurderingen ikke skal foretages.

En undtagelse efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4 vil ikke være berettiget alene med den begrundelse, at der er tale om et undtagelsestilfælde. Bestemmelsen vil derfor ikke finde anvendelse i det tilfælde, hvor de faktorer, der gør det til et undtagelsestilfælde, ikke er til hinder for den fulde overholdelse af loven. Undtagelsen skal med andre ord være forbundet med den manglende mulighed for at opfylde alle lovens krav uden at kompromittere projektets formål.⁴ Det er således et krav, at gennemførelse af en miljøvurdering vil skade formålet med projektet.

Omstændighederne omkring et undtagelsestilfælde skal være af en sådan karakter, at det er umuligt eller uigennemførligt at overholde alle lovens krav til en miljøvurdering af et konkret projekt, dvs. udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, fremlæggelse af oplysninger, gennemførelse af høringer, hensyntagen til resultaterne af miljøvurderingen, formidling af oplysninger om den afgørelse, der træffes efter vurderingen, og sikring af adgang til klage og domstolsprøvelse.

Dertil skal det være kontraproduktivt med hensyn til projektets formål, som hvis et projekt skal godkendes og gennemføres så hurtigt, at der ikke er tid til at udarbejde alle de miljøoplysninger, der kræves i henhold til lovens § 20, eller til at gennemføre en offentlig høring, jf. lovens § 35, inden der træffes afgørelse efter § 25 om at tillade projektet.

Bygherres begrundelse

Som begrundelse for at der er tale om et undtagelsestilfælde og at gennemførelse af en miljøvurdering vil skade formålet med projektet, har Energinet vedlagt en udtalelse fra Energistyrelsen, som er overordnet myndighed for forsyning, herunder forsyningssikkerhed. Det fremgår af udtalelsen, at:

"Hesselø Havvindmøllepark er den anden af tre havvindmølleparker, som blev besluttet med energiaftalen fra 2018, og hvor det med den efterfølgende klimaaftale fra 2020, blev aftalt, at parken skulle etableres ved Hesselø nord for Sjælland. Hesselø Havvindmøllepark forventes installeret med en kapacitet på mellem 800- 1200 MW og vil årligt kunne levere grøn strøm til op mod 1,2 mio. husstande på Sjælland (DK2). 1 GW fra parken kan leveres til det kollektive net, mens de potentielt ekstra 200 MW (overplantning) kan anvendes til PtX produktion

³ EU's vejledning af 14.11.2019 om anvendelsen af undtagelser i henhold til artikel 1, stk. 3, og artikel 2, stk. 4 og 5, i direktivet om vurdering af indvirkningen på miljøet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU som ændret ved direktiv 2014/52/EU), afsnit 3,5 (EU's undtagelsesvejledning) samt vejledning om miljøvurdering af konkrete projekter s. 24 .

⁴ EU's vejledning af 14.11.2019 om anvendelsen af undtagelser i henhold til artikel 1, stk. 3, og artikel 2, stk. 4 og 5, i direktivet om vurdering af indvirkningen på miljøet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU som ændret ved direktiv 2014/52/EU), afsnit 3,5 (EU's undtagelsesvejledning) samt vejledning om miljøvurdering af konkrete projekter s. 24 .

Udbuddet af Hesselø Havvindmøllepark, som efter den tidligere aftale skulle stå klar i 2030, er efter politisk beslutning blevet udskudt som følge af manglende bud på Nordsø-parkerne og afventer sammen med de øvrige planlagte udbudsparker en ny politisk beslutning i foråret 2025. Trods forsinkelsen spiller opstilling af havvind, herunder Hesselø havvindmøllepark, fortsat en central rolle for den grønne omstilling og elektrificering af samfundet. Danmark har med Klimaloven i 2020 vedtaget et bindende langsigtet mål om klimaneutralitet i senest 2050. Dette vil kræve en betydelig elektrificering, hvor grøn strøm fra især havvind vil spille en betydelig rolle for omstillingen af andre sektorer, herunder transport, varme og industri.

Desuden har Ruslands invasion af Ukraine affødt et stærkt politisk ønske om hurtigt at blive uafhængig af russisk energi, hvilket har intensiveret behovet for udbygningen med vedvarende energi. I den forbindelse er det ambitionen, at Danmark med sine unikke havvindsressourcer ikke kun skal producere til eget forbrug men også bidrage til at sikre en grønnere energiforsyning i nabolande. Elektrificering af energiforbruget vil medføre et markant større elforbrug end i dag. Uden en tilsvarende udbygning med vedvarende energi, vil der opstå en ubalance mellem elforbruget og produktion af el i Danmark. Elektrificering og udbygning med vedvarende energi vil samtidig reducere CO₂-udledningerne markant.

For at sikre, at Hesselø havvindpark kan etableres hurtigst muligt, og ud fra en optimeret tidsplan uden yderligere forsinkelser, er en opdeling af miljøkonsekvensvurderingsprocessen fortsat afgørende. Projektet, der jf. BEK nr. 773/2024 om kontaktpunkt, VE-tilladelsesprocessen og områder til fremme af VE, §3, betragtes som værende af væsentlig samfundsmæssig interesse, der tjener den offentlige sundhed og sikkerhed.”

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på baggrund af Energinets ansøgning, herunder navnlig Energistyrelsens udtalelse, vurderet, at påbegyndelse af projektets landdel er af afgørende betydning for opfyldelse af projektets samlede formål. Det vurderes at projektet er afgørende for at sikre den danske forsynings sikkerhed, omstilling til grøn energi og opnåelse af de politiske klimamål for 2030, idet projektet forventes at kunne forsyne 1,2 mio. husstande og dermed bidrager væsentligt til Danmarks energiforbrug. Endvidere vurderer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på baggrund af Energistyrelsens udtalelse, at projektet er afgørende for opretholdelsen af forsynings sikkerheden. I forhold til vurderingen har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø særligt lagt vægt på projektets størrelse, samt den kritiske forsynings situation i Europa som følge af krigen i Ukraine.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at det på grund af projektets nødvendighed og hastende karakter, vil være i strid med offentlighedens interesser, ikke at imødekomme ansøgningen om at påbegynde projektets landdel forud for miljøvurderingen af det samlede projekt, ligesom det vil udgøre en væsentlig trussel mod forsynings sikkerheden. Det vurderes på den baggrund, at der er tale om et undtagelsestilfælde, og at gennemførelse af en miljøvurdering af det samlede projekt forud for påbegyndelsen af landdelen, vil skade formålet med projektet.

3.3.2. Lovens formål og en anden form for vurdering

En forudsætning for at anvende undtagelsesbestemmelsen i lovens § 4, stk. 4, når ovenstående betingelser er opfyldt, er at lovens formål, jf. miljøvurderingslovens § 1, opfyldes. Dette skal sikre, at det grundlæggende mål, der er fastsat i VVM-direktivet, ikke undergraves⁵.

⁵ EU's undtagelsesvejledning, afsnit 3.10 og 3.11

Opfyldelse af formålet med loven betyder, at projekter, der sandsynligvis får væsentlige indvirkninger på miljøet, undergives et krav om tilladelse og en vurdering af deres indvirkninger på miljøet, inden der gives tilladelse⁶.

Da der findes undtagelsestilfælde, hvor minimumskravene til miljøvurderingsprocessen ikke kan opfyldes, betyder det, at miljøvurderingsmyndigheden i disse tilfælde i stedet skal sikre, at kravene i miljøvurderingsbekendtgørelsen § 9 (VVM-direktivet art 2, stk. 4, litra a-c) overholdes, herunder at miljøvurderingsmyndigheden skal undersøge, om der bør foretages en miljøvurdering, som ikke opfylder alle lovens krav til miljøvurdering, men som er i overensstemmelse med lovens formålsbestemmelse i § 1.⁷ Kravet herom omtales i afsnittet nedenfor.

Det bemærkes, at EU-domstolen i sag C-411/17 har udtalt, at disse forpligtelser ikke udgør rene formalia, men er forpligtelser med henblik på så vidt muligt at sikre overholdelsen af de mål, der søges virkeliggjort ved VVM-direktivet.⁸

Efter miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, er det en betingelse for anvendelsen af undtagelsesbestemmelsen, at miljøvurderingsmyndigheden skal undersøge, om der bør foretages en anden form for vurdering end den, som undtagelsesvist ikke kan gennemføres eller kun delvist kan gennemføres efter loven.⁹

Det fremgår af EU's undtagelsesvejledning¹⁰ at der, i forbindelse med myndighedernes overvejelser om hvorvidt en anden form for vurdering er hensigtsmæssig, skal tages hensyn til målene med loven. Det fremgår endvidere,¹¹ at "*Vurderinger kan antage mange forskellige former. Hvis et projekt f.eks. består af flere faser, kan det være hensigtsmæssigt at foretage en delvis miljøkonsekvensvurdering, der kun omfatter nogle af faserne. Mens projektets hastende karakter f.eks. kan hindre opfyldelsen af kravene om miljøkonsekvensvurdering i projektets første fase, kan det være muligt i de efterfølgende faser. Det ville være en forholdsmæssig reaktion på det pågældende undtagelsestilfælde, idet det ville sikre, at direktivets krav blev opfyldt i videst muligt omfang.*

Energinets begrundelse

Bygherre anfører i ansøgningen, at en undtagelse fra at gennemføre miljøkonsekvensvurderingen for det samlede projekt som én samlet vurdering, inden der meddeles etableringstilladelse til anlæggene på havet efter VE-lovens § 25, ikke tilsidesætter miljøvurderingslovens formål, idet det alene udgør en mindre og ikke-væsentlig fravigelse af den normale miljøvurderingsprocedure. Baggrunden herfor er, at der udarbejdes fulde miljøkonsekvensrapporter i henhold til reglerne i miljøvurderingslovens afsnit III for både anlæggene på land og på havet blot opdelt og forskudt i tid er afgørende for etablering og tilslutning af havvindmølleparken. Det vil yderligere blive sikret, at eventuelle kumulative virkninger, der måtte være mellem de to dele af projektet, forventet udelukkende i ilandføringszonen på stranden, vil blive belyst. Bygherre oplyser endvidere, at der gennemføres en strategisk miljøvurdering af planen for Hesselø Havvindmøllepark, der omfatter både anlæg på havet og på land¹².

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøets vurdering

⁶ Vejledning om miljøvurdering af konkrete projekter, høringsversion 2022, s. 24

⁷ EU's undtagelsesvejledning, afsnit 3.10 og 3.11

⁸ EU's undtagelsesvejledning, afsnit 3.10 og 3.11

⁹ EU's undtagelsesvejledning, afsnit 3.12

¹⁰ EU's undtagelsesvejledning, afsnit 3.12-3.14

¹¹ EU's undtagelsesvejledning, afsnit 3.12-3.14

¹² <https://ens.dk/ansvarsomraader/vindmoeller-paa-hav/udbud-af-havvindmoelleparker/hesseloe-havvindmoellepark>

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på baggrund af Energinets ansøgning vurderet, at lovens formål er opfyldt, uanset om landdelen behandles særskilt og påbegyndes forud for miljøvurderingen af projektets anlæg på havet.

Afgørende for om lovens formål må anses for opfyldt er, at væsentlige miljøpåvirkninger vurderes samt at offentligheden inddrages. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at dette er opfyldt uanset vurderingen foretages særskilt for havdelen og landdelen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har navnlig lagt vægt på, at der sker miljøvurdering af det samlede projekt, idet de to delprojekter hhv. hav- og landdelen begge undergår fulde miljøvurderinger i henhold til bestemmelserne i miljøvurderingsloven, herunder at alle relevante miljøpåvirkninger vurderes ligesom alle procestrin i miljøvurderingslovens følges. Der foretages for begge delprojekter inddragelse af offentligheden, høring af parter m.v. I miljøvurderingen for havdelen foretages endvidere en samlet vurdering af de eventuelle kumulative påvirkninger mellem havdelen og landdelen.

I forhold til kravet i miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9 om ”en anden vurdering”, bemærker Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø at hele projektet undergår fuld miljøvurdering, dog forskudt i tid. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer derfor, at betingelsen er opfyldt og der således ikke er behov for yderligere ”anden vurdering.”

4. Offentliggørelse

Denne afgørelse annonceres på www.mst.dk den xxx sammen med afgørelse § 25 tilladelse efter miljøvurderingsloven til projektets landanlæg til Hesselø Havvindmøllepark.

Efter miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, skal miljøvurderingsmyndigheden i forbindelse med en afgørelse om undtagelse efter miljøvurderingslovens § 4, stk. 4, stille visse oplysninger til rådighed for offentligheden, herunder oplysninger i forbindelse med den miljøvurdering, der er foretaget, oplysninger vedrørende afgørelsen om at indrømme undtagelsen, samt grundene til, at den er blevet indrømmet. Disse oplysninger fremgår af afgørelsen, samt bilag 1-3, som stilles til rådighed for offentligheden i forbindelse med offentliggørelsen på www.mst.dk.

Forud for meddelelsen af afgørelsen er der den xxx sket underretning af EU-Kommissionen gennem miljøministeren, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 9, stk. 2 og 3.

5. Høring og høringssvar

Udkast til afgørelse om undtagelse er sendt i høring og partshøring samtidig med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's udkast til § 25 tilladelse og miljøkonsekvensrapport for projektet vedrørende landanlæggene til Hesselø Havvindmøllepark. Høring blev foretaget i perioden 4. juli til 12. september 2024 samt d. 05. maj til 30. juni 2025.

6. Klagevejledning

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's afgørelse kan indbringes for Miljøministeriets departement, Frederiksholms Kanal 26, 1220 København K, mail: mim@mim.dk, som rekursmyndighed.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse, jf. Miljøvurderingslovens § 54. På www.domstol.dk findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

7. Bilag

Bilag 1- Ansøgning om undtagelsen

Bilag 2- Udtalelse ENS

UDKAST